

Till utredaren av Framtidens socialtjänst, (s 2017:03)

Socialt ansvarig samordnare, SAS

Införandet av funktionen SAS har omnämnts i utredningen om Framtidens socialtjänst.

Styrelsen för Riksföreningen Socialt Ansvarig Samordnare föreslår utredaren att lämna förslag som innebär att funktionen som SAS ska införas som ett *ska* krav inom socialtjänstlagen, liknande som införandet av medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS på sin tid.

Att införa ett krav på att det ska finnas en funktion som SAS skulle bidra till att lyfta och likställa socialtjänsten utifrån socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade på ett jämställt sätt med MAS ansvar inom hälso- och sjukvårdsområdet. Genom sin helhetssyn och samordnande ansvar bidrar SAS till att socialtjänsten erbjuder kunskapsbaserade och effektiva insatser av god kvalitet.

Ekonomiskt försvarbart

De senare årens utveckling inom socialtjänsten har inneburit allt högre ställda krav på kommunerna liksom de utförare som är verksamma inom socialtjänstens område gällande bland annat kvalitet, säkerhet och den enskildes delaktighet. Det finns *ska* krav på en rad uppgifter, ledningsföreskrifter och i övrigt tillämpliga bestämmelser. Uppgifter med *ska* krav som kommuner och utförare utför redan idag.

Riksföreningens styrelse gör bedömning att en SAS funktion redan är finansierad i de kommuner och hos de utförare som ännu inte infört SAS. Arbetet utförs redan idag men uppgifterna är oftast utspridda på flera olika funktioner och på så sätt finansierad. I de kommuner samt hos de utförare som infört SAS funktioner samordnas oftast flertalet av dessa arbetsuppgifter på en och samma funktion, på SAS funktionen. Detta skapar en bättre helhetssyn över verksamhetens kvalitet.

Flera mindre kommuner och utförare som har infört SAS har kombinerat SAS funktionen med annan roll, dock har det varit viktigt att tydliggöra uppdraget SAS med tillhörande ansvar. Motsvarande lösning finns på samma sätt i MAR respektive MAS funktion som en lösning i små kommuner. En del av landets större kommuner har fler än en SAS funktion.

Kvalitetssäkrande funktion

Socialtjänstens uppdrag att bedriva en trygg och säker vård och omsorg är komplext. Som ett led i att säkerställa att insatser är likvärdiga, jämlika, rättssäkra, förutsägbara och kunskapsbaserade finns SAS som en kvalitetssäkrande och strategisk funktion. Under den tid och i den omfattning SAS funktionen funnits har omsorgsverksamheternas fokus på kvalitetsfrågor ökat och stärkts. SAS funktionen tillser ur ett helhetsperspektiv att verksamhet bedrivs utifrån lagstiftning, att det finns ett ledningssystem, att dokumentation utförs enligt lagstiftning, att det är kvalitet i utredningar av missförhållanden och påtaglig risk för missförhållanden, att det ständigt pågår ett systematiskt kvalitetsarbete etc.

I SAS funktionen ingår även utvecklingsarbete, råd, handledning och utbildning samt i övrigt stöd till personal och chefer i olika led. Därtill har SAS funktionen ett brukarperspektiv och ska vara objektiv i sitt sätt att arbeta vilket bidrar till ett ökat förtroende för socialtjänstens behovsanpassade arbete.

Tydlighet i samarbete lokalt, regionalt och nationellt

Lagstiftningen möjliggör att socialtjänstens uppdrag i flera avseenden utformas utifrån lokala förutsättningar och behov och kan således se olika ut beroende på var i landet verksamheten bedrivs eller utifrån hur stor eller liten organisationen är. De kommuner och utförare som idag infört SAS funktionen har genom såväl lokala, regionala som nationellt nätverk möjlighet till ömsesidigt kunskap- och erfarenhetsutbyte och skapar på så vis en mer likvärdig, kunskapsbaserad och jämlik socialtjänst i de gemensamma kvalitetsfrågorna.

SAS funktionen bidrar även till tydlighet för tillsynsmyndighet, IVO, Socialstyrelsen, Sveriges kommuner och landsting mfl som över tid har intresse av samarbete inom flera av SAS funktionens ansvarsområden. SAS funktionen innebär exempelvis att det finns en tydlig mottagare och avsändare som underlättar samarbete i specifika SAS frågor såsom anmälan enligt bestämmelserna om lex Sarah.

Sammanfattningsvis

Styrelsen för Riksföreningen Socialt Ansvarig Samordnare föreslår utredaren av Framtidens socialtjänst att lämna förslag på en ny socialtjänstlag som inkluderar ett formellt krav om att det ska finnas en socialt ansvarig samordnare inom verksamheter som utför socialtjänst.

/Styrelsen för Riksföreningen Socialt Ansvarig Samordnare